

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ СПОРТУ В СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УКРАЇНИ ДО 2028 РОКУ

Юрій КАН

Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Кропивницький, Україна

IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF THE EUROPEAN SPORTS CHARTER INTO THE STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN UKRAINE UNTIL 2028

Yurii KAN

Kherson State Agrarian and Economic University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Анотація.

У статті здійснено комплексний аналіз імплементації принципів Європейської спортивної хартії в Стратегію розвитку фізичної культури і спорту України на період до 2028 року. Актуальність дослідження зумовлена потребою адаптації національної спортивної політики до європейських стандартів у контексті євроінтеграційних процесів.

Мета дослідження — визначення рівня відповідності положень Стратегії ключовим принципам Європейської спортивної хартії та виявлення основних проблем і перспектив їх реалізації в Україні. Методологічну основу дослідження становлять методи аналізу, синтезу, порівняння, систематизації та узагальнення наукових джерел, нормативно-правових актів і стратегічних документів у сфері фізичної культури й спорту. Проведено порівняльний аналіз принципів доступності, інклюзивності, етичності, соціальної інтеграції, управління, розвитку інфраструктури та партнерства. Установлено, що Стратегія розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року загалом відповідає

Abstract.

The article provides a comprehensive analysis of the implementation of the principles of the European Sports Charter into the Strategy for the Development of Physical Culture and Sports in Ukraine until 2028. The relevance of the study is determined by the need to adapt the national sports policy to European standards within the framework of European integration processes.

The purpose of the research is to determine the level of compliance of the Strategy provisions with the key principles of the European Sports Charter and to identify the main problems and prospects for their implementation in Ukraine. The methodological basis of the study includes methods of analysis, synthesis, comparison, systematization, and generalization of scientific sources, legal acts, and strategic documents in the field of physical culture and sports. A comparative analysis of the principles of accessibility, inclusiveness, ethics, social integration, governance, infrastructure development, and partnership was conducted. It was established that the Strategy for the Development of Physical Culture and

європейським підходам, особливо в питаннях популяризації здорового способу життя й розвитку масового спорту. Водночас виявлено низку проблем, серед яких недостатнє фінансування галузі, нерівномірний розвиток спортивної інфраструктури, обмежена інклюзивність, недосконалість системи управління та слабкий розвиток державно-приватного партнерства. Обґрунтовано доцільність удосконалення механізмів фінансового забезпечення, розвитку міжнародного співробітництва, упровадження цифрових технологій та розширення інклюзивних підходів. Зроблено висновок, що ефективна імплементація принципів Європейської спортивної хартії потребує комплексного реформування системи фізичної культури й спорту України відповідно до сучасних європейських стандартів.

Ключові слова: Європейська спортивна хартія, фізична культура, спорт, державна політика, стратегія розвитку, євроінтеграція, інклюзивність, спортивна інфраструктура, міжнародне співробітництво.

Sports in Ukraine until 2028 generally corresponds to European approaches, especially in terms of promoting a healthy lifestyle and developing mass sports. At the same time, a number of problems were identified, including insufficient funding of the sector, uneven development of sports infrastructure, limited inclusiveness, imperfections in the management system, and weak development of public-private partnerships. The necessity of improving financial support mechanisms, developing international cooperation, implementing digital technologies, and expanding inclusive approaches is substantiated. It is concluded that the effective implementation of the principles of the European Sports Charter requires comprehensive reform of Ukraine's physical culture and sports system in line with modern European standards.

Keywords: European Sports Charter, physical culture, sports, public policy, development strategy, European integration, inclusiveness, sports infrastructure, international cooperation.

Вступ.

У ХХІ столітті фізична культура і спорт набувають статусу важливого елемента державної політики, який безпосередньо впливає на соціально-економічний розвиток країни, рівень здоров'я населення та якість життя громадян. В умовах глобалізації та інтеграції до європейського простору Україна активно впроваджує міжнародні стандарти в різні сфери суспільного життя, зокрема у сферу фізичної культури й спорту.

Європейська інтеграція передбачає не лише економічну та політичну взаємодію, але й гармонізацію соціальної політики, зокрема розвиток спорту. У цьому контексті особливого значення набуває впровадження принципів Оновленої Європейської спортивної хартії (2021) [1], що визначає фундаментальні підходи до розвитку спортивної сфери в країнах Європи.

Фізичну культуру й спорт вважають багатифункціональним явищем, що виконує оздоровчу, соціальну, виховну та економічну функції. Вони сприяють формуванню людського капіталу, підвищенню продуктивності праці, зниженню рівня захворюваності

й розвитку соціальної інтеграції. У зв'язку з цим державна політика у сфері спорту має базуватися на системному підході, що враховує міжнародний досвід і національні особливості.

В Україні таким системним документом є Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року [18], яка визначає ключові напрями розвитку галузі. Вона орієнтована на модернізацію інфраструктури, підвищення рівня фізичної активності населення, розвиток спорту вищих досягнень та інтеграцію в міжнародний спортивний простір.

Водночас важливим є питання відповідності цієї стратегії європейським стандартам, зокрема принципам Європейської спортивної хартії. Саме тому актуальним є проведення порівняльного аналізу цих документів та оцінка рівня імплементації європейських принципів у національну політику.

Мета дослідження — комплексний аналіз імплементації принципів Європейської спортивної хартії в Стратегію розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року.

Матеріали й методи. У дослідженні використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: аналіз і синтез наукової літератури та нормативно-правових документів; порівняльний метод — для зіставлення принципів Європейської спортивної хартії з положеннями Стратегії розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року; метод систематизації та узагальнення — для визначення основних тенденцій, проблем і перспектив імплементації європейських стандартів у національну спортивну політику; структурно-функціональний аналіз — для дослідження особливостей функціонування системи управління у сфері фізичної культури і спорту; аналітичний метод — для оцінювання рівня відповідності національної стратегії принципам Європейської спортивної хартії.

Проблематику розвитку фізичної культури й спорту висвітлено в працях зарубіжних та українських науковців. У міжнародних дослідженнях особливу увагу приділено ролі спорту як соціального інституту, що забезпечує інтеграцію різних груп населення, формування здорового способу життя й підвищення рівня соціальної стабільності.

Європейська спортивна хартія виступає базовим документом, що визначає концептуальні засади розвитку спорту. У науковій літературі наголошено, що Хартія формує універсальні стандарти, які мають бути імplementовані в національні політики країн Європи. Вона закріплює принципи доступності, інклюзивності, етичності та сталого розвитку, що є ключовими для сучасної спортивної політики.

Особливу увагу дослідники приділяють концепції «спорт для всіх», яка передбачає забезпечення рівного доступу до фізичної активності. Ця концепція є основою сучасної європейської моделі розвитку спорту й спрямована на підвищення рівня фізичної активності населення.

В українських дослідженнях значну увагу приділено аналізу стану фізичної культури й спорту в Україні. Зокрема, М. Дутчак [6; 7] зазначає, що державна політика в цій сфері потребує модернізації та адаптації до європейських стандартів. Т. Круцевич [11] підкреслює важливість формування культури здорового способу життя серед населення.

В. Платонов [17] акцентує увагу на важливості розвитку системи підготовки спортсменів і вдосконаленні інфраструктури.

Також у сучасних дослідженнях розглядають питання фінансування спортивної сфери. Відзначають, що обсяг бюджетного фінансування є недостатнім для забезпечення повноцінного розвитку галузі. Це призводить до нерівномірного розвитку спортивної інфраструктури й обмеження доступу населення до занять фізичною культурою.

Крім того, дослідники наголошують на важливості розвитку партнерства між державою, приватним сектором і громадськими організаціями. Такий підхід дає змогу підвищити ефективність управління спортивною сферою та забезпечити її сталий розвиток.

Отже, огляд літератури свідчить про актуальність дослідження й доцільність комплексного аналізу імплементації європейських принципів у національну політику.

Результати дослідження. Європейська спортивна хартія визначає спорт як діяльність, що має сприяти фізичному, психічному й соціальному розвитку людини. Вона базується на принципах гуманізму, рівності та демократичності [1].

Принцип доступності передбачає створення умов для залучення всіх громадян до занять фізичною культурою. Це охоплює розвиток спортивної інфраструктури, забезпечення фінансової доступності й інформаційну підтримку.

Принцип інклюзивності спрямований на забезпечення рівних можливостей для всіх соціальних груп, зокрема осіб з інвалідністю, дітей, людей похилого віку та соціально вразливі категорії населення.

Принцип етичності передбачає дотримання норм чесної гри, боротьбу з допінгом, корупцією та дискримінацією.

Принцип сталого розвитку передбачає ефективне використання ресурсів і розвиток екологічно безпечної інфраструктури.

Стратегія розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року є комплексним документом, що визначає основні напрями державної політики [18].

У соціальному аспекті вона спрямована на підвищення рівня фізичної активності населення. Це передбачає розвиток масового

спорту, впровадження освітніх програм і популяризацію здорового способу життя.

В економічному аспекті стратегія орієнтована на розвиток спортивної індустрії, залучення інвестицій і створення нових робочих місць.

В інституційному аспекті вона передбачає реформування системи управління, підвищення ефективності державної політики та розвиток партнерства.

В інфраструктурному аспекті стратегія передбачає модернізацію наявних об'єктів і будівництво нових.

Для глибшого дослідження рівня імплементації принципів Європейської спортивної хартії в національну політику у сфері фізичної культури й спорту доцільним є проведення їх системного порівняльного

аналізу з відповідними положеннями Стратегії розвитку фізичної культури і спорту України на період до 2028 року. Такий підхід дає змогу не лише виявити ступінь відповідності стратегічних орієнтирів України європейським стандартам, а й окреслити наявні розбіжності, прогалини та потенційні напрями вдосконалення державної політики. У контексті цього дослідження порівняльний аналіз здійснено за ключовими принципами Європейської спортивної хартії, які узгоджуються з відповідними цілями й напрямками, визначеними в національній стратегії. Результати такого аналізу узагальнено й систематизовано в табл. 1, що наочно відображає рівень їх відповідності й аналітичну оцінку ефективності імплементації.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз Європейської спортивної хартії та Стратегії розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року

Принцип Хартії	Відповідність у Стратегії	Рівень	Розширений аналіз
Доступність	Масовий спорт	Високий	Реалізується через програми, але обмежено ресурсами
Інклюзивність	Паралімпійський рух	Середній	Недостатньо програм для інших груп
Етичність	Виховання цінностей	Середній	Потребує контролю
Соціальна інтеграція	ЗСЖ	Високий	Відповідає стандартам ЄС
Управління	Реформа	Середній	Частково реалізовано
Інфраструктура	Будівництво	Середній	Проблеми регіонів
Партнерство	ГО	Низький	Недостатній розвиток

Джерело: склав автор

Процес імплементації принципів Європейської спортивної хартії в національну систему фізичної культури й спорту України має складний, багатовимірний характер. Його супроводжує низка системних проблем, що формуються під впливом економічних, інституційних, соціальних та управлінських чинників. Насамперед слід зазначити, що фінансово-економічні обмеження залишаються одним із ключових бар'єрів на шляху до повноцінної реалізації задекларованих стратегічних цілей [2, с. 13; 3, с. 28]. Незважаючи на визначення фізичної культури і спорту як пріоритетного напрямку державної політики, рівень бюджетного фінансування галузі є недостатнім для забезпечення

її сталого розвитку. Це зумовлює хронічне недофінансування спортивної інфраструктури, обмежує можливості оновлення матеріально-технічної бази, знижує доступність спортивних послуг для населення та стримує розвиток масового спорту. Водночас недостатній розвиток механізмів залучення альтернативних джерел фінансування, зокрема через державно-приватне партнерство, інвестиції та спонсорство, поглиблює залежність галузі від державного бюджету й знижує її фінансову стійкість [5, с. 146–147].

Не менш важливою проблемою є значна інфраструктурна нерівність, що проявляється в суттєвих територіальних диспропорціях між регіонами. У великих містах

здебільшого сформовано відносно розвинену мережу спортивних об'єктів, що забезпечує ширші можливості для занять фізичною культурою, тоді як у сільській місцевості й малих громадах спостерігаємо дефіцит спортивної інфраструктури або її незадовільний технічний стан. Така ситуація призводить до обмеження доступу значної частини населення до спортивних послуг, що суперечить базовому принципу Європейської спортивної хартії — забезпеченню спорту для всіх. У результаті формується нерівність у можливостях фізичного розвитку громадян, що має довгострокові негативні наслідки для здоров'я населення й соціальної інтеграції [8, с. 48].

Суттєві труднощі також пов'язані з недовконалістю системи управління фізичною культурою і спортом, яка характеризується недостатнім рівнем координації між різними суб'єктами управління, зокрема центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, спортивними федераціями та громадськими організаціями. Відсутність чітко визначених механізмів взаємодії та розподілу повноважень призводить до дублювання функцій, зниження ефективності управлінських рішень і ускладнення реалізації стратегічних програм. У контексті процесу децентралізації ці проблеми набувають особливої актуальності, оскільки передача повноважень на місцевий рівень не завжди супроводжується належним ресурсним забезпеченням і підготовкою управлінських кадрів, що створює додаткові ризики для ефективного функціонування галузі [11, с. 15].

Важливим аспектом є також наявність соціальних бар'єрів, які обмежують рівень фізичної активності населення. Попри активну популяризацію здорового способу життя, значна частина громадян не залучена до регулярних занять фізичною культурою. Це зумовлено як економічними чинниками, зокрема фінансовою недоступністю спортивних послуг, так і соціокультурними факторами, як-от недостатня мотивація, низький рівень поінформованості й збереження стереотипів щодо ролі фізичної активності в житті людини. Особливо гостро ці проблеми проявляються серед осіб старшого віку й соціально вразливих груп

населення, що свідчить про важливість формування комплексної державної політики, спрямованої на підвищення рівня фізичної активності [12, с. 22; 13, с. 14].

Окрему увагу слід приділити проблемі недостатньої інклюзивності спортивної системи. Хоча Україна досягла значних успіхів у розвитку паралімпійського руху, загальний рівень доступності спортивних послуг для осіб з інвалідністю й інших соціальних груп залишається обмеженим. Це пов'язано з недостатньою адаптацією інфраструктури й браком спеціалізованих програм і кваліфікованих фахівців. Така ситуація свідчить про потребу глибшої інтеграції інклюзивних підходів у систему фізичної культури й спорту відповідно до принципів Європейської спортивної хартії [19, с. 68].

Крім того, суттєвою проблемою є слабкий розвиток партнерства між державою, громадськими організаціями та приватним сектором. Попри те, що Європейська спортивна хартія підкреслює важливість такого партнерства як ключового механізму розвитку спортивної сфери, в Україні взаємодія між цими суб'єктами залишається обмеженою. Недостатній рівень залучення бізнесу, слабка інституційна спроможність громадських організацій і відсутність ефективних механізмів співпраці стримують розвиток галузі й знижують ефективність реалізації державної політики [20, с. 114].

Обговорення результатів. Підвищення ефективності імплементації принципів Європейської спортивної хартії в Стратегію розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року потребує комплексного підходу, що охоплює всі рівні функціонування галузі й передбачає системні зміни у фінансовій, інституційній, соціальній та управлінській сферах. Насамперед треба забезпечити підвищення ефективності фінансового забезпечення галузі завдяки збільшенню обсягів державного фінансування й впровадження сучасних механізмів залучення позабюджетних ресурсів. Особливого значення набуває розвиток державно-приватного партнерства, яке дає змогу залучати інвестиції в спортивну інфраструктуру й забезпечувати її модернізацію без надмірного навантаження на державний бюджет. У цьому контексті

важливо створити сприятливі умови для розвитку спортивного бізнесу, що сприятиме формуванню конкурентного середовища й підвищенню якості спортивних послуг.

Важливим напрямом удосконалення є розвиток спортивної інфраструктури на місцевому рівні, що передбачає як будівництво нових об'єктів, так і модернізацію наявних. Особливу увагу варто приділити забезпеченню рівномірного розвитку інфраструктури всіх регіонів, зокрема сільських територій і малих громад. Упровадження принципів універсального дизайну допоможе зробити спортивні об'єкти доступними для різних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю, що відповідає вимогам інклюзивності, закріпленим у Європейській спортивній хартії [15, с. 90].

Не менш важливим є вдосконалення системи управління фізичною культурою і спортом, що передбачає оптимізацію організаційної структури, підвищення рівня координації між суб'єктами управління та впровадження сучасних управлінських технологій. Використання цифрових інструментів дасть змогу підвищити прозорість процесів ухвалення рішень, забезпечити ефективний моніторинг реалізації стратегічних програм і поліпшити взаємодію між різними рівнями управління. У контексті децентралізації важливо забезпечити належний рівень підготовки кадрів на місцевому рівні й створити умови для ефективного стратегічного планування в громадах.

Значну роль у підвищенні ефективності імплементації відіграє формування культури фізичної активності серед населення. Це потребує системної інформаційної політики, спрямованої на популяризацію здорового способу життя, а також упровадження освітніх програм, що формують мотивацію до занять спортом із раннього віку. Важливим інструментом є розвиток корпоративного спорту й створення умов для залучення населення до регулярної фізичної активності в повсякденному житті.

Окремим напрямом є розвиток інклюзивного спорту через створення доступного середовища для осіб з інвалідністю й інших соціальних груп. Це передбачає адаптацію спортивної інфраструктури, розширення

програм і підготовку кваліфікованих фахівців, здатних працювати з різними категоріями населення. Реалізація цього напрямку сприятиме підвищенню рівня соціальної інтеграції та забезпеченню рівних можливостей для всіх громадян.

Важливим чинником є також активізація міжнародного співробітництва, що дає змогу запозичувати найкращі європейські практики, брати участь у міжнародних програмах та інтегруватися в глобальний спортивний простір.

Розвиток міжнародного співробітництва з імплементації Європейської хартії спорту (переглянутої) є ключовим напрямом для України в контексті євроінтеграції, спрямованим на оновлення спортивної політики відповідно до європейських цінностей, стандартів безпеки й інклюзивності.

Основні напрями й інструменти міжнародного співробітництва:

1. Співробітництво з Радою Європи (РЄ). Україна активно взаємодіє з РЄ для адаптації національного законодавства до принципів Хартії, що базуються на правах людини. Це передбачає участь у заходах Розширеної часткової угоди про спорт (EPAS), яка забезпечує платформу для міждержавного діалогу й обміну найкращими практиками.
2. Реалізація спільного проекту *All In Plus*. Співпраця з Радою Європи та Європейським Союзом (ЄС) спрямована на утвердження гендерної рівності в спорті. У 2023 році було проведено дослідження стану гендерної рівності в Україні для розроблення ефективних механізмів упровадження рівних можливостей.
3. Програми *Erasmus+*. Проекти розбудови потенціалу у сфері спорту (*Capacity Building in Sport*) є основним інструментом міжнародного партнерства. Вони спрямовані на підтримку спортивних організацій, соціальну інтеграцію, чесну гру (*fair play*) та популяризацію позитивних цінностей через фізичну активність.
4. Упровадження стандартів «Спорт для всіх». Міжнародну співпрацю зосереджено на розробленні національних стратегій, що полегшують доступ до спорту для всіх верств суспільства,

зокрема інвестуванні в інфраструктуру в школах і поза ними.

5. Боротьба з допінгом і безпека. Розвиток співробітництва передбачає спільні дії з міжнародними структурами задля гарантування безпеки на спортивних заходах, запобігання маніпуляціям (договірним матчам) і протидії використанню допінгу.

Основні документи, що регулюють співпрацю:

- Європейська спортивна хартія (оновлена);
- Кодекс спортивної етики;
- Національна стратегія «Рухова активність — здоровий спосіб життя — здорова нація».

Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українського спорту й забезпечить доступ до додаткових ресурсів. Очікуваним результатом цієї співпраці є створення в Україні системи фізичної культури й спорту, що відповідає сучасним європейським стандартам, є доступною та безпечною для всіх громадян.

Завершальним, але не менш важливим напрямом є розвиток партнерства між державою, громадськими організаціями та приватним сектором. Формування ефективних механізмів взаємодії між цими суб'єктами дасть змогу підвищити ефективність реалізації державної політики, забезпечити додаткові ресурси для розвитку галузі й сприяти впровадженню інноваційних підходів у сфері фізичної культури та спорту.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що процес імплементації принципів Європейської спортивної хартії в Стратегію розвитку фізичної культури і спорту України на період до 2028 року має комплексний і багатовимірний характер, що зумовлено об'єктивними соціально-економічними умовами й специфікою функціонування національної системи управління у сфері спорту. З'ясовано, що стратегічні орієнтири розвитку фізичної культури й спорту в Україні загалом корелюють із ключовими положеннями Європейської спортивної хартії, зокрема в частині забезпечення доступності спорту, розвитку масової фізичної активності, підтримки

спорту вищих досягнень та інтеграції соціальних функцій спорту в державну політику.

Установлено, що принципи, закріплені в Європейській спортивній хартії, зокрема універсальний доступ до занять фізичною культурою, інклюзивність, етичність, сталий розвиток та ефективне управління, знайшли своє відображення у відповідних напрямках і цілях Стратегії розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року. Це свідчить про орієнтацію національної політики на європейські стандарти й прагнення до гармонізації з міжнародними підходами у сфері спортивного розвитку. Водночас проведений порівняльний аналіз дав змогу виявити, що рівень імплементації зазначених принципів є неоднорідним і залежить від низки чинників, серед яких провідну роль відіграють фінансові, інституційні та соціальні обмеження.

Доведено, що найповніше реалізованими є принципи, пов'язані із соціальною роллю спорту, зокрема популяризацією здорового способу життя й підвищенням рівня фізичної активності населення. Водночас принципи, що стосуються інклюзивності, партнерства й ефективного управління, реалізовано лише частково, що зумовлює потребу їх подальшого розвитку. Особливої уваги потребує забезпечення рівного доступу до спортивних послуг для всіх категорій населення, зокрема мешканців сільських територій, осіб з інвалідністю й соціально вразливих груп.

Під час дослідження встановлено, що одними з основних стримувальних чинників ефективної імплементації є недостатній рівень фінансового забезпечення галузі, нерівномірний розвиток спортивної інфраструктури, недосконалість системи управління й обмежений рівень залучення громадянського суспільства та приватного сектору до процесів формування й реалізації державної політики. Виявлено, що зазначені проблеми мають системний характер і потребують комплексного розв'язання із застосуванням сучасних управлінських підходів.

Узагальнено, що подальший розвиток фізичної культури й спорту в Україні має базуватися на принципах сталого розвитку, ефективного управління та широкого

залучення всіх зацікавлених сторін. Особливого значення набуває впровадження інноваційних підходів, зокрема цифрових технологій, що допомагають підвищити ефективність управління, забезпечити прозорість процесів і полегшити населенню доступ до спортивних послуг. Важливим є також розвиток міжнародного співробітництва, що сприятиме запозиченню найкращих європейських практик та інтеграції України у світовий спортивний простір.

Доведено, що ефективна імплементація принципів Європейської спортивної хартії потребує не лише формального відображення в стратегічних документах, а й їх практичного втілення через конкретні механізми реалізації, що охоплюють фінансові, організаційні та інституційні інструменти. У цьому контексті важливим є забезпечення системного моніторингу й оцінювання ефективності реалізації Стратегії, що дасть змогу своєчасно виявляти проблеми та коригувати державну політику.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні методологічних підходів до оцінювання ефективності імплементації міжнародних стандартів у національну спортивну політику, а також у дослідженні впливу фізичної культури й спорту на соціально-економічний розвиток держави. Особливо актуальним є аналіз механізмів підвищення рівня фізичної активності населення, розвитку інклюзивного спорту та формування ефективних моделей партнерства між державою, бізнесом і громадянським суспільством.

Отже, результати дослідження підтверджують, що Україна перебуває на етапі активної адаптації європейських стандартів у сфері фізичної культури й спорту, однак для досягнення повної відповідності принципам Європейської спортивної хартії важливо надалі вдосконалювати державну політику, спрямовану на забезпечення її ефективності, інклюзивності та сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Council of Europe. (2021). *European Sports Charter (Revised): Recommendation CM/Rec(2021)5 of the Committee of Ministers to member States*. <https://rm.coe.int/revised-european-sports-charter-2021/1680a43914>
2. Андрєєва, О. В. (2022). Фізична активність населення України: сучасні тенденції та державна політика. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, (1), 12–18.
3. Боднар, І. Р. (2023). Розвиток масового спорту в Україні в умовах євроінтеграції. *Спортивна наука України*, (2), 25–33.
4. Голубєва, М. О. (2022). Державне управління розвитком фізичної культури і спорту: сучасні виклики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, (6). <http://www.dy.nayka.com.ua>
5. Гонтарук, О. М. (2024). Особливості реалізації механізмів державно-приватного партнерства у сфері фізичної культури і спорту України. *Rehabilitation & Recreation*, (18), 145–153. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.4.16>
6. Дутчак, М. В. (2021). Державна політика у сфері фізичної культури і спорту в Україні: сучасний стан та напрями розвитку. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, (2), 5–12.
7. Дутчак, М. В. (2022). Стратегічні пріоритети розвитку фізичної культури і спорту в Україні в

REFERENCES

1. Andreieva, O. V. (2022). Physical activity of the population of Ukraine: Current trends and state policy. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, (1), 12–18.
2. Bodnar, I. R. (2023). Development of mass sports in Ukraine in the context of European integration. *Sports Science of Ukraine*, (2), 25–33.
3. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020, November 4). *On the approval of the Strategy for the development of physical culture and sports for the period until 2028* (Resolution № 1089). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-n> [in Ukrainian]
4. Council of Europe. (2021). *European Sports Charter (Revised): Recommendation CM/Rec(2021)5 of the Committee of Ministers to member States*. <https://rm.coe.int/revised-european-sports-charter-2021/1680a43914>
5. Dutchak, M. V. (2021). State policy in the sphere of physical culture and sports in Ukraine: Current state and directions of development. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, (2), 5–12.
6. Dutchak, M. V. (2022). Strategic priorities for the development of physical culture and sports in Ukraine in the context of European integration. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, (3), 7–15.
7. Golubieva, M. O. (2022). State management of the development of physical culture and sports:

- умовах європейської інтеграції. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, (3), 7–15.
8. Жданова, О. М. (2021). Інституційні засади розвитку фізичної культури і спорту в Україні. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 15*, (9), 45–52.
 9. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» № 3808-XII. (1993, ред. 2025). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
 10. Костюкевич, В. М. (2021). *Управління тренувальним процесом у спорті: сучасні підходи*. Олімпійська література.
 11. Круцевич, Т. Ю., & Трачук, С. В. (2020). Теоретико-методичні основи розвитку фізичної культури в умовах сучасного суспільства. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (1), 12–18.
 12. Круцевич, Т. Ю., & Трачук, С. В. (2022). Соціальна функція фізичної культури у формуванні здорового способу життя населення України. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (2), 18–27.
 13. Лубишева, Л. І. (2022). Соціальні функції спорту в умовах трансформації суспільства. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*, (3), 8–15.
 14. Міністерство молоді та спорту України. (2025). *Публічний звіт Міністерства молоді та спорту України за 2024 рік*.
 15. Ніколаєнко, В. В. (2023). Розвиток спортивної інфраструктури в Україні: проблеми та перспективи. *Економіка та держава*, (4), 89–94.
 16. Пангелов, Б. П. (2021). Європейський досвід розвитку спорту для всіх та його імплементація в Україні. *Теорія і практика фізичного виховання*, (2), 34–40.
 17. Платонов, В. М. (2020). *Сучасна система підготовки спортсменів високої кваліфікації [Монографія]*. Олімпійська література.
 18. *Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року: Постанова Кабінету Міністрів України № 1089*. (2020, 4 листопада). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п>
 19. Рибалко, П. Ф. (2022). Інклюзивний спорт в Україні: стан та напрями розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, (1), 67–72.
 20. Шевченко, О. О. (2023). Публічне управління у сфері фізичної культури і спорту в Україні. *Публічне управління та митне адміністрування*, (3), 112–118.
 - Modern challenges. *Public Administration: Improvement and Development*, (6). <http://www.dy.nayka.com.ua>
 8. Gontaruk, O. M. (2024). Features of the implementation of public-private partnership mechanisms in the field of physical culture and sports of Ukraine. *Rehabilitation & Recreation*, (18), 145–153. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.4.16>
 9. Kostyukovich, V. M. (2021). *Management of the training process in sports: Modern approaches*. Olimpiiska Literatura.
 10. Krutsevych, T. Y., & Trachuk, S. V. (2020). Theoretical and methodological foundations of physical culture development in modern society. *Sports Bulletin of the Dnieper Region*, (1), 12–18.
 11. Krutsevych, T. Y., & Trachuk, S. V. (2022). The social function of physical culture in forming a healthy lifestyle of the population of Ukraine. *Sports Bulletin of the Dnieper Region*, (2), 18–27.
 12. Law of Ukraine “On Physical Culture and Sports” № 3808-XII. (1993, rev. 2025). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
 13. Lubysheva, L. I. (2022). Social functions of sports in the conditions of society transformation. *Physical Education, Sports and Health Culture in Modern Society*, (3), 8–15.
 14. Ministry of Youth and Sports of Ukraine. (2025). *Public report of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine for 2024*.
 15. Nikolaienko, V. V. (2023). Development of sports infrastructure in Ukraine: Problems and prospects. *Economy and the State*, (4), 89–94.
 16. Panhelov, B. P. (2021). European experience in the development of sports for all and its implementation in Ukraine. *Theory and Practice of Physical Education*, (2), 34–40.
 17. Platonov, V. M. (2020). *Modern system of training high-class athletes [Monograph]*. Olimpiiska Literatura.
 18. Rybalko, P. F. (2022). Inclusive sports in Ukraine: State and directions of development. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, (1), 67–72.
 19. Shevchenko, O. O. (2023). Public administration in the sphere of physical culture and sports in Ukraine. *Public Administration and Customs Administration*, (3), 112–118.
 20. Zhdanova, O. M. (2021). Institutional principles of physical culture and sports development in Ukraine. *Scientific Journal of the NPU named after M.P. Dragomanov. Series 15*, (9), 45–52.

Стаття надійшла до редколегії 23.04.2026

Прийнята до друку 30.04.2026

Підписана до друку 01.05.2026